

1 ÚVOD

Česká školní inspekce je vedle svých národních aktivit také realizátorem mezinárodních šetření výsledků žáků, kterých se Česká republika průběžně účastní již mnoho let. Jedním z nejvýznamnějších šetření je PISA, která každé tři roky sleduje úroveň patnáctiletých žáků ve vybraných dovednostech. Současně se Česká republika pravidelně zapojuje do mezinárodního šetření o vyučování a učení TALIS, které zjišťuje zkušenosti, názory a postoje učitelů a ředitelů škol na úrovni 2. stupně základního vzdělávání. Poslední cykly šetření PISA i TALIS byly realizovány v roce 2018 (národní zprávy [-zde-](#) a [-zde-](#)). **Výsledky mezinárodních šetření a příslušná zjištění Česká školní inspekce vždy důsledně analyzuje a vztahuje je k různým faktorům a proměnným, které vzdělávání ovlivňují.**

V dubnu 2021 tak Česká školní inspekce zveřejnila **sekundární analýzy** výsledků a zjištění ze šetření PISA 2018 ([-zde-](#)) i TALIS 2018 ([-zde-](#)), v nichž jsou jako významné proměnné ovlivňující efektivitu vzdělávání i vzdělávací výsledky žáků identifikovány faktory související s **celkovým nastavením školního prostředí**.

Smyslem tohoto dokumentu je připomenout existenci řady objektivních faktorů, které mají vliv na průběh vzdělávání žáků a zejména na výsledky, kterých žáci při vzdělávání dosahují, a doložit tento vliv konkrétními zjištěními z šetření PISA 2018 a TALIS 2018.

Prezentovaná zjištění by měla posloužit jako **náměty a doporučení** směřující k tomu, aby školy, jejich ředitelé a učitelé při přípravě, realizaci i vyhodnocování vzdělávacího procesu společně přemýšleli nad tím, **jak vytvořit a udržovat podnětné, příjemné a bezpečné školní prostředí a psychickou pohodu žáků i učitelů**, jak podpořit **motivaci pedagogů** a jejich chuť do výuky a jak **budovat celkově pozitivní a respektující vztahy** mezi jednotlivými aktéry ve škole. Takto nastavené vzdělávací prostředí pak bude velmi pozitivně ovlivňovat spokojenost a práci učitelů a také psychickou pohodu, smysluplné vzdělávání i vzdělávací výsledky žáků.

